

“We zijn gericht op samenwerking”

In hoeverre is CUMELA bekend buiten de sector? Hoe kijken overheden naar de sector? Hoe gaan grote aannemers om met cumelabedrijven? Waarin kan de sector zichzelf nog verbeteren? Daar zoeken we in deze serie een antwoord op. Jan Hommes, directeur van brancheorganisatie BMWT, gelooft erg in de kracht van samenwerking. “Als je open staat voor elkaars verhaal kom je er altijd wel uit.”

De brancheorganisatie voor de leveranciers en importeurs van werkmaterieel versus de brancheorganisatie voor de gebruikers van dat werkmaterieel. Zijn er überhaupt overeenkomsten?

“De optiek van de leveranciers en die van de gebruikers zijn inderdaad niet altijd honderd procent in harmonie. Even gechargeerd gezegd: de gebruiker wil zoveel mogelijk krijgen en zo weinig mogelijk betalen en de leverancier wil zoveel mogelijk verdienen. Met dat uitgangspunt kom je in een vechthouding terecht. Dat laat ik over aan de markt. Wel zie je in de praktijk dat gebruikers en leveranciers ervaren dat ze door samenwerken een betere relatie krijgen. Onze rol als brancheorganisatie ligt buiten de commercie. Wij kijken juist naar de aspecten die onze sectoren verbinden en hoe je daarin samen kunt optrekken. CUMELA is ook gericht op samenwerking. Mijn ervaring is dat als je samen het gesprek wilt aangaan je er altijd wel uitkomt.”

Wat zijn verbindende thema's?

“Veiligheid is een goed voorbeeld van een thema waarbij de BMWT optrekt met partijen als CUMELA. Veilig werken met veilige en duurzame machines is onze focus. Wil je dit tot een succes maken, dan is het van belang dat zowel de leverancier als de gebruiker zich hiervan bewust is. Niet alleen van de veiligheid van de machine op technisch gebied, maar ook de veilige bediening van de machine en niet te vergeten de werkomgeving. Niemand wordt wakker met het idee: ik ga vandaag eens onveilig werken. Veilig werken vraagt om een bepaalde verantwoordelijkheid, zowel van de leverancier als van zijn klant. Daarin heb je elkaar als brancheorganisaties nodig. Wij hebben de input van gebruikers nodig en zij de expertise van de leverancier.”

Toch kan dat botsen. Loonwerkers zijn nu eenmaal creatief met machines...

“Ik ken de sector. Cumelabedrijven die machines aanpassen - een langere giek, een lashaak aan een bak - kunnen met hun creativiteit al snel buiten de technische specificaties van de fabrikant terecht komen, waardoor de CE-markering ongeldig wordt. Het bedrijf heeft dan eigenlijk een nieuwe

machine gemaakt, is dus producent en verantwoordelijk voor de veiligheid van de machine. De fabrikant kan aangeven welke aanpassingen nog binnen de specificaties vallen. Andere aanpassingen vragen om een nieuwe CE-verklaring.”

Wat kan een brancheorganisatie daaraan doen?

“Voorlichting! En samen als brancheorganisaties duidelijk maken hoe je als gebruiker de veiligheid waarborgt. Het is aan ons om duidelijk te maken waarvoor zo'n machine is bedoeld. Loonwerkers zijn creatief, maar ze moeten ook de consequenties durven aanvaarden als ze één machine voor tien verschillende werkzaamheden willen gebruiken. Er heerst nog veelal de sfeer ‘we zien wel’ of ‘we krijgen toch geen controle’, maar er is een risico dat het fout gaat en dan heb je een groot probleem. Ook daarom is het voor ons prettig om met een organisatie als CUMELA samen te werken. De wet- en regelgeving is gewoonweg verwarrend. Er is wat dat betreft veel onwetendheid in de markt. Ik vind het als brancheorganisatie dan ook belangrijk om samen met partners een eenduidige interpretatie van die wet- en regelgeving te vinden.”

De loonwerksector is de laatste decennia qua werkzaamheden steeds meer jullie kant opgeschoven: agrarisch loonwerk neemt al jaren af, grondverzet neemt toe. Wat voor een invloed heeft dat op het veiligheidsdenken in de sector?

“Heel veel. Boeren kijken toch heel anders tegen veiligheid aan. Even kort door de bocht stellen zij: ‘Wat maak je mij op mijn erf?’ In de GWW-sector is dat anders. Daar is de aandacht voor veiligheid groeiende. Wij zijn ook actief in de magazijnwereld en als het gaat om intern transport is de aandacht voor veiligheid nog groter. Logisch, want in een magazijn is de werkomgeving altijd hetzelfde. De werkgever wil de veiligheid daar op orde hebben en heeft aandacht voor preventie: goed geïnstrueerde medewerkers en ordentelijke machines. Je ziet dat die focus nu ook steeds meer verschuift naar andere gerelateerde sectoren en werkplekken, zoals de GWW. Dat komt deels door opdrachtgevers. Onder andere waterschappen en bouwbedrijven stellen steeds vaker eisen. Ze willen voldoen aan de wet- en regelgeving. Ook voor

cumelabedrijven is het dus van belang hun zaken goed voor elkaar te hebben. Als zij hun veiligheid op orde hebben, zijn ze voor de opdrachtgever een interessantere partij om zaken mee te doen.”

Maar werkt dat ook in de praktijk? Een bedrijf met een kapotte kraan in het veld wil deze zo snel mogelijk gemaakt hebben, ook al voldoet de werklocatie niet aan de veiligheidseisen...

“Als een BMWT-monteur op locatie bij een klant een machine moet repareren, moet hij zich afvragen of hij daar zijn werk op een veilige manier kan uitvoeren. Soms is de situatie op het randje. Het is een lastig punt. Het draait vooral om communicatie. De leverancier zou als bedrijf zijn veiligheidsvoorschriften meer moeten uitdragen. Spelregels opstellen: op welke manier er wordt gewerkt en onder welke voorwaarden en omstandigheden. Dan komt de beslissing niet te liggen bij een individuele BMWT-monteur. Als een monteur dan in een netelige situatie terecht komt, kan hij zich op die spelregels beroepen. Voor de klant geeft dit ook duidelijkheid. Hij weet van tevoren waar hij aan toe is en moet respecteren dat reparaties altijd op een veilige manier moeten worden uitgevoerd.”

Het vraagt een omslag in het denken...

“Ja, ik weet dat CUMELA daar hard aan trekt, maar het blijft lastig. Dat merken wij ook, bijvoorbeeld in onze campagne Het Nieuwe Draaien. Hierbij draait het om het energiezuinig werken op grondverzetmachines. Het brandstofgebruik neemt daardoor af, het werkplezier neemt toe. Die machines doen hun werk ook heel goed in de ecomodus. Die rookpluim hoeft echt niet meer. De maatschappij vraagt het ook.

Wie is Jan Hommes?

Jan Hommes is sinds november 2013 directeur van de BMWT, de brancheorganisatie van leveranciers en importeurs van bouwmachines, magazijninrichtingen, wegebouwmachines en (intern-)transportmaterieel. De vereniging telt ruim honderd leden. Met BMWT-Keur, het systeem voor periodieke veiligheidskeuringen van arbeidsmiddelen, worden jaarlijks circa 285.000 machines in de grond-, weg- en waterbouw, burgerlijke en utiliteitsbouw en intralogistiek gekeurd.

Het is voor bedrijven dus tijd om ermee aan de slag te gaan. Het levert rendement op, want bedrijven gaan er efficiënter door werken. Er gaat minder fout, machines gaan langer mee, er is minder uitval en het werkplezier gaat omhoog.”

“We merken dat de aandacht toeneemt in de cijfers rondom ons BMWT-Keur. Tot en met het derde kwartaal dit jaar zijn er 238.000 keuringen geweest. Dat zijn 1200 keuringen per dag. Het aantal groeit elk jaar, dus dat is een succes te noemen. Het veiligheidsbewustzijn groeit.”

Wat is nog meer een thema binnen de organisatie?

“Vakmanschap. Niet alleen CUMELA, maar ook wij hebben krapte aan personeel. Samen trekken we dan ook op om de sector te promoten, zoals op de TKD. We moeten als sector meer uitdragen wat we doen. Het is een charme dat we een ‘niet lullen maar poetsen’-mentaliteit hebben, maar we mogen meer laten zien wat we presteren. Daar ligt een uitdaging. Daarnaast is het een groot aandachtspunt om mensen in de sector te houden. Hoe laat je mensen die bij je werken daar blijven werken en hoe zorg je ervoor dat ze dat ook kunnen blijven doen naarmate ze ouder worden? Duurzame inzetbaarheid, dat wordt onze uitdaging voor de toekomst.”

TEKST & FOTO: Marjolein van Woerkom